

Tachograf

Pre študentov

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

STEP AHEAD II

The support of Professional development of VET teachers and
trainers in following of New trends in Automotive Industry
Automotive Innovation & Teacher training Academy
2018-1-SK01-KA202-046334

Tachograf

Cieľ lekcie:

Získať vedomosti o fungovaní tachografu a jeho význame.

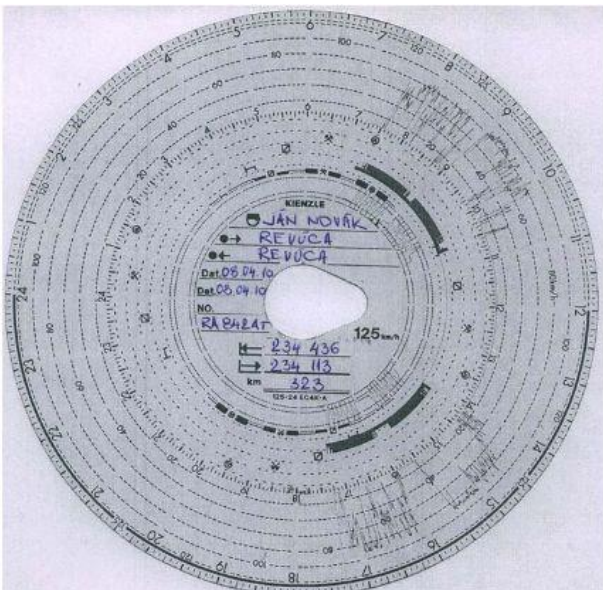
PRÍLOHA 1

TACHOGRAF

Tachograf je záznamové zariadenie, umožňujúce grafický záznam rýchlosti cestného alebo koľajového vozidla v závislosti na čase. V cestnej doprave je využívaný v nákladných automobiloch a autobusoch, kde zaznamenáva graf rýchlosti v závislosti na čase. Záznamy slúžia na kontrolu doby riadenia posádky vozidla (kontrola dodržiavania dohovoru AETR) a na zistenie rýchlosti v prípade nehody. Tachograf je povinne nainštalovaný do všetkých vozidiel nad 3,5 tony.

Používanie a inštaláciu tachografov v EÚ upravuje nariadenie (EHS) č. 3821/85 o záznamovom zariadení a taktiež Dohoda AETR .

1. PREUKAZOVANIE ODPOČINKU PRI ANALÓGOVÝCH TACHOGRAFOCH

Pri používaní analógových tachografov sa režim práce vodiča zaznamenáva na tachografom kotúči. Pokiaľ voči čerpá denný čas odpočinku mimo vozidla, odpočinok by mal byť zaznamenaný formou manuálneho dodatku na druhej strane kotúča. Na nasledujúcich obrázkoch je uvedený konkrétny príklad. Vodič vykonával jazdu s vozidlom tak, že ráno preberá vozidlo na prepravu u dopravcu, poobede končí zmenu a denný čas odpočinku čerpá mimo vozidla.

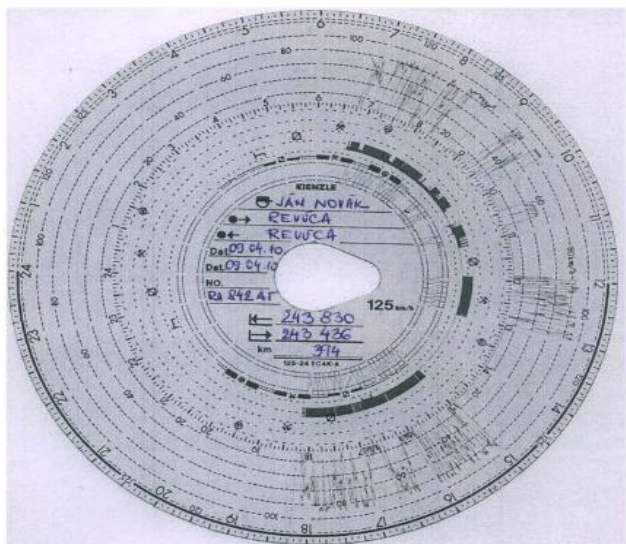
Obr. 1 - Záznamy na tachografovom kotúči 8. 4. 2010

Zdroj: Autor

Tachografový kotúč nenecháva vo vozidle, pretože nie je jasné, o koľkej ráno bude preberať vozidlo (aby v tachografe kotúč neostával dlhšie ako 24 hodín) a tiež nie je jasné, či ďalší deň bude vykonávať s tým istým vozidlom. To znamená, vodič prvý deň ak ukončil prácu s vozidlom v čase 17,15 h, musí vybrať kotúč z tachografu a štandardne ukončiť záznamy na kotúči, to znamená uvedie (obr. 1): miesto vybratia kotúča (Revúca), dátum vybratia kotúča (8. 4. 2010), stav počítadla vzdialenosti pri vybratí kotúča (234 436 km) a vypočíta vzdialenosť ubehnutú s vozidlom na kotúči (323 km).

Obr. 2 - Denný čas odpočinku uvedený na zadnej strane kotúča za deň 8. 4. 2010

Obr. 3 - Záznamy na tachografovom kotúči 9. 4. 2010

Ďalší deň vodič začína prácu s vozidlom 6,45 h, to znamená v tomto čase vkladá do tachografu vozidla nový tachografový kotúč. V tomto prípade denný čas odpočinku je vodič povinný ručne zaznamenať na zadnej strane tachografových kotúčov nasledovne:

- na tachografovom kotúči z 8. 4. 2010 na zadnú stranu je povinný dokresliť ručne odpočinok do konca dňa a k tomuto záznamu uviesť meno, priezvisko a podpis (záznam je povinný urobiť v čase vkladania nového krúžku do vozidla – obr. 2),
- na krúžku, ktorý vkladá do tachografu urobiť ručný záznam o činnostiach, ktoré vodič vykonával od polnoci do okamihu vkladania krúžku do tachografu.
- To znamená ak vodič čerpal iba odpočinok a začal pracovať o 6,45 h (obr. 3), je povinný urobiť záznam uvedený na obr. 4 (čiaru v odpočinku od 0,00 do 6,45 h).

Formou ručného záznamu je možné uskutočniť aj akúkoľvek inú prácu alebo pohotovosť vykonávanú mimo vozidla. Napr. na obr. 4 vodič po vybratí krúžku z tachografu vykonával ešte od 18,15 do 19,00 h inú prácu, napr. údržbu vozidla. Od 19,00 h čerpal týždenný čas odpočinku. Keďže vodič bude ďalší výkon realizovať až v pondelok ráno (12. 4. 2010), musí urobiť záznam údajov taktiež za týždenný čas odpočinku na 10. a 11. 4. 2010. Keďže ide o pravidelný týždenný odpočinok, na jeho preukazovanie sa použije tachografový krúžok, na ktorý sa uvedie na prednej strane:

- meno a priezvisko,
- miesto (musí byť rovnaké na začiatku a na konci s výnimkou prepravy trajektom alebo vlakom – je potrebné pripojiť doklad o prístupe k lôžku),
- dátum.

Zdroj: Autor

Obr. 4 - Čas odpočinku uvedený na zadnej strane kotúča za deň 9. 4. 2010

Na zadnej strane krúžku sa uvedie na celý deň odpočinok formou čiary v tabuľke, meno a priezvisko osoby, ktorá záznam uskutočnila a podpis (obr. 5). V pondelok pri vložení krúžku na 2. 4. 2010 je potrebné od polnoci do okamihu vloženia krúžku uviesť činnosti, ktoré vodič vykonával

2. PREUKAZOVANIE ODPOČINKU PRI DIGITÁLNYCH TACHOGRAFOCH

Pri jazde s vozidlom vybaveným digitálnym tachografom, sa pravidelný odpočinok preukazuje manuálnym zadávaním údajov pri načítavaní tachografovej karty vodiča. Pri ukončení zmeny, ak vodič nečerpá odpočinok vo vozidle, by mal kartu vodiča vybrať z tachografu (pri odhlasovaní zadať krajinu príjazdu) a kartu si zobrať so sebou domov.

Obr. 6 Tachografová karta vodiča

Obr. 7 Digitálny tachograf

Po vložení karty do tachografu sa zobrazí načítavanie karty, pričom načítavanie sa preruší otázkou „**M zadat Dodatok?**“ s možnosťou voľby áno a nie. Ide o možnosť zadania manuálneho dodatku, to znamená činností, ktoré vodič vykonával mimo vozidla. Ak by vodič vykonával jazdu s digitálnym tachografom, pri načítavaní karty by mal postupovať nasledovne:

- pri otázke „M zadat Dodatok?“ zvoliť voľbu áno,
- tachograf ukáže posledný koniec zmeny v UTC čase, s voľbou doplnenia konca zmeny; vodič by musí zvoliť voľbu nie, pretože ide doplniť odpočinok,
- šípkou hore a dole nastaví dátum a čas a potvrdí OK a následne zvolí voľbu postel', čím nahrá v daní deň do polnoci odpočinok,
- tachograf položí otázku, či ide už o koniec zmeny; ak vodič zvolí áno, potom musí zvoliť krajinu na konci zmeny,
- v ďalšom kroku sa tachograf pýta, či uvedený čas je čas začiatku zmeny s možnosťou voľby áno a nie; vodič by mal vybrať voľbu nie
- po voľbe „nie“ sa vodičovi ponúkne čas, ktorý je potrebné nastaviť a nastaviť odpočinok (pred nastavením odpočinku je potrebné odpovedať na otázku krajiny výjazdu),
- nakoniec je potrebné potvrdiť zadanie tlačidlom OK. Zadať denný čas odpočinku je možné aj v jednom kroku - predĺženie konca zmeny až do okamihu načítavania karty, alebo posunutie začiatku zmeny až do okamihu vybratia karty, ale takýmto zadaním by došlo k zlúčeniu dvoch zmien a neuložili by sa krajiny na začiatku a na konci zmeny. V prípade zadávania týždenného odpočinku sa jedna časť odpočinku zadáva za viacero dní (jedna zmena sa ukončí ku ktorémukoľvek dňu k polnoci – napr. piatku, ostatná časť je od piatku polnoci do pondelka rána).